

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ, Str. Iuliu Maniu Nr. 31

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
Abonament: 500 Lei la an

Redactor responsabil:
Protoiereu DUMITRU ANTAL

CUPRINSUL:

Sofron Vlad: Câteva observări asupra felului de a preda studiul religiunii în școlile secundare.
Pr. E. Ionescu: Sfințirea bisericii din Răcățau.

Rep.: Sfințirea bisericii din Chinteni.
V. S.: Conferința de toamnă a preoșimii din tractul Bistrița. — Cronică. — Bibliografie.

CÂTEVA OBSERVĂRI

asupra felului de a preda studiul religiunii în școlile secundare.

În clasa VI. a școlii secundare se predă morala creștină, cel mai plăcut material și de predat și de învățat. Totuși citind unele cărți de morală constăți, că ele sunt seci și plictisitoare, căci de dragul scurtimii și concentrării materialului nu se aduc destule și serioase motive psihologice pentru a convinge rațiunea și nici exemple vii pentru a mișca inima; în consecință nici voința nu va fi înduplecată spre acțiune. Greșala multor manuale de morală constă în faptul, că se mărginesc prea adesea la împărțiri seci școlastice, neglijând elementul cel mai prețios, elementul emotiv, care să se adreseze inimii. În unele manuale se folosește un metod dogmatic la tratarea materialului și de câte ori e vorba a convinge pe elevi, se reproduce un text din sf. Scriptură. Morala trebuie sprijinită pe argumente psihologice puternice, cari să convingă rațiunea și pe exemple vii cari să miște inima. Numai astfel va lăsa studiul moralei urme în sufletul elevilor.

Dr. Victor Popescu a scris în ziarul Calendarul din 1 Martie a. c., un articol despre viața religioasă a elevilor de liceu. În acel articol se publicau rezultatele unei anchete făcute printre elevii de liceu, de unde se desprindea constatarea tristă, că între credințele religioase și viața morală a elevilor nu există legătură. Elevul învață morala ca pe oricare alt obiect de studiu, de frica notei. Morala este pentru el un ansamblu de reguli, cari trebuiesc cunoscute

pentru a putea da un răspuns și a fi clasificat. La atât se reduce pentru elev rostul acestui studiu. Acest rezultat se datorește pe de o parte și felului greșit de a expune adevărurile morale, — căci consider greșit metodelor dogmatist în morală, iar pe de altă parte și faptului că unele chestiuni din morală sunt tratate prea sumar, iar altele complet omise. Morala trebuie să atingă și să facă să vibreze puternic toate coardele inimii. La acest rezultat fără îndoială, că nu vom ajunge prin înșirarea și clasificarea amănunțită a regulilor de morală.

Acum ne permitem câteva observări asupra felului cum sunt tratate unele chestiuni. Noi prezentăm legea evanghelică ca cea mai superioară și în scopul acesta o comparăm cu legea Vechiului Testament. Pentru a scoate în relief superioritatea legii morale, noi trebuie să utilizăm și cunoștințele prețioase ce ni le furnizează istoria religiunilor; ca astfel prin exemple bogate elevii să rămână convingși, că dacă creștinismul nu va viețui prin altceva, va viețui totuși prin această morală superioară tuturor celorlalte morale.

Conștiința morală e o chestiune care nu poate fi lămurită într-o singură lecție. La această lecțiune trebuie să utilizăm și să analizăm din literatura bogată ce ne stă la îndemână în privința aceasta, câteva cazuri mai sguuitoare de unde să reese originea conștiinței.

Mântuitorul a pus ca principiu funda-

mental al împărăției Sale iubirea. Întreagă activitatea Sa a fost traducerea în fapt a acestui principiu. Noi la morală avem pentru tratata acestui subiect două lecțiuni și anume: una în care se vorbește despre iubire ca virtute teologică și a doua despre iubirea deaproapelui. Cred că aici e locul să facem o excursie în viața socială a anticilor și să vedem cum se prezentau relațiile sociale din cari lipsea acest principiu creștin, iubirea. Numai descriind stările sociale înainte de creștinism, vor putea elevii să aprecieze în justa lor valoare transformările produse pe urma creștinismului, în relațiile sociale. Trebuie făcut o lecție sau două despre caritatea creștină, căci ele vor avea mai mult efect decât o lecție, în care noi am știut să combinăm poate în mod magistral, toate textele din sf. Scriptură cari ne vorbesc de iubire. Elevii trebuie să vadă în concret, cum a înțeles Biserica creștină traducerea în fapt a acestui principiu și aici e locul să amintim și de opera caritativă a Bisericii ortodoxe române.

Cine privește la cuprinsul unui manual de morală, constată, că cele mai multe probleme din morala generală, sunt probleme teoretice. Chiar și chestiunile cari se tratează la morala specială reprezintă mai mult o morală pasivă decât activă. La morala specială e de dorit, ca să se confrunte organizația noastră socială cu principiile creștinismului și să se vadă desacordul ce rezultă. Tratarea câtorva probleme de ordin social ca: „creștinismul și munca“, „creștinismul și pauperismul“, „creștinismul și familia“, „împărăția lui Dumnezeu înțeleasă ca o realitate socială și datoriile ce rezultă din aceasta“, „modul de a acționa al fiecărui membru al împărăției pentru a face din ea o realitate concretă“, „forțele sociale ostile acestei împărății și lupta împotriva lor“, iată câteva subiecte a căror tratare ar prezenta mult interes prin actualitatea lor și prin faptul că aici e vorba de o morală activă.

O altă problemă care este complet omisă și de care am amintit și la clasa I. (lecția Iov), este problema durerii. Nu este aceasta o problemă care frământă sufletul tuturor și care ne face uneori să cântim chiar contra lui Dumnezeu? A ocoli o problemă nu însemnează că ea nici nu există.

Problema suferinții trebuie pusă la morală, discutată temeinic și soluționată în mod creștin, căci altfel elevii și-o vor pune singuri poate după ce au eșit de pe băncile școlii și o vor rezolva de cele mai multe ori, în defavorul moralei creștine.

Di Victor Popescu în cercetarea ce a făcut-o asupra vieții religioase a elevilor de liceu constată, că la întrebarea „ce ispită vă tentează mai mult?“ din 34 elevi, 24, deci 70% au răspuns: că ispitele trupului. Totuși manualul de morală la morala specială, unde se tratează poruncile din decalog, omite tocmai porunca a șaptea, ca și când aceasta nu ar cuprinde nimic important ce s'ar adresa vieții tinerilor. Oare nu avem noi în clasa VI. elevi tocmai la etatea care e expusă mai mult, adică 17—18 ani, și cercetările dlui Victor Popescu ne-au arătat că 70% din elevii de liceu la aceasta etate sunt tentați mai mult tocmai de poftele trupului, — atunci de ce nu atingem noi la morală această chestiune? Îndrăsnesc să afirm, că nu există nici o altă oră unde s'ar putea vorbi cu mai multă seriozitate despre această problemă, ca în ora de morală. Nu avem noi atâtea cărți în literatura universală și unele chiar în literatura română cari arată ce urmări incalculabile a avut călcarea acestei porunci? Analizarea unor astfel de cărți a căror citire te face să verși lacrimi, — și aici trebuie cuvinte de foc pentru a înfiera egoismul vânătorilor de plăceri, — sunt sigur că ar lăsa urme adânci și ar trage mult în cumpănă în viața liceanului de azi și studentului de mâine. Literatură pentru a trata despre această problemă temeinic, iar nu de mântuială, stă destulă la îndemână. Eu mă mărginesc să amintesc de Foerster: *Morale sexuelle et pedagogie sexuelle. Fondaments nouveaux des vieilles verités*. Librairie Bloud. În această carte problema este tratată fundamental. Tot cu privire la această chestiune se poate consulta cu mult profit și cartea aceluiaș autor „Îndrumarea vieții“, trad. în românește de dl Pandelea unde se vorbește despre această problemă dela pag. 189—246. O broșură foarte interesantă care a fost tradusă în vr'o 14 limbi este „Hygiène et morale“ de Paul Good. Conținutul acestei broșuri în românește a fost publicat în revista „Sănătatea“.

din București. Dacă noi urmărim prin studiul moralei într'adevăr o îndreptare a vieții elevilor, atunci să nu ocolim aceste chestiuni, ci din contră să le atacăm cu toată seriozitatea și să le lămurim în lumina moralei creștine.

O altă problemă care ar trebui tratată mai temeinic este problema rugăciunii, căci aceasta pune în discuție toată concepția noastră religioasă. Putem zice că rugăciunea exprimă din punct de vedere subiectiv esența fenomenului religios, pentru motivul acesta, despre rugăciune trebuie vorbit mai temeinic decum se face de regulă. În privința aceasta în românește nu avem nimic. Cel ce voește însă să studieze această problemă, va afla un izvor bogat în cartea lui Heiller: *Das Gebet* (nemțește) iar în franțuzește *Ferd. Ménégoz „Le problème de la prière“* și trad. franceză a cărții lui Fosdick „*Pourquoi la prière*“?

Iată observările noastre sumare privitoare la unele chestiuni cari ni se par că nu sunt tratate cu toată seriozitatea. Noi trebuie să facem din morală ceva simțit și practicat, iar nu un simplu obiect teoretic. În convorbirea dintre Mântuitorul și Nicodem se sintetizează toată criza noastră morală. Elevii noștri sunt de regulă creștini născuți din apă, creștini botezați, le lipsește însă partea a doua — din ceea ce cerea Mântuitorul pentru a-i aparține complet — nașterea din Duh. Morala trebuie să contribuie în cea mai mare măsură, la renașterea sufletească a elevilor.

Dacă la celelalte clase învățământul religios s'a sprijinit pe Noul Testament și literatura religioasă, cu atât mai vârtos morală. La predarea acestui studiu facem apel la o mulțime de exemple și trebuie să-l sprijinim și pe o literatură religioasă, pe cari elevii să o citească. Pentru clasa VI. la morală sunt de recomandat cărțile scriitorului rus Petrov. Cred că acest autor este bine cunoscut celor mai mulți după scrierile lui apărute și în românește. Fiindcă sunt unii cărora poate acest nume nu le este prea cunoscut, stărui puțin asupra lui. Gr. S. Petrov a fost preot și profesor la Petersburg. El a fost un om care și-a însușit o cultură universală. Era deplin familiarizat cu literatura popoarelor culte. În toate domeniile se afla la el acasă, pentru

aceea tot ce a scris uimește prin bogăția și temeinicia cunoștințelor sale și captivează prin originalitatea comparațiilor. Om de convingeri puternice și pentru aceea pare că tot ce scrie sunt bucăți din inimă rupte.

1. Să ne oprim puțin asupra cărților traduse în românește. „Pe urmele lui Hristos“ de episcopul Nicolae Munteanu, edit. Pavel Suru. Această carte este o prelucrare după o carte englezească a lui Scheldon. Noi avem traducerea cărții lui Scheldon în românește de dl Oprișan, sub titlul „Adevăratul preot sau ce-ar face Iisus?“ În cartea lui Petrov se arată cum trebuie pus creștinismul în practică. Din liceanul de azi se recrutează conducătorul de mână și deci e necesar să vadă, cum va trebui să se compoarte creștinește, în funcțiunea pe care o va ocupa în societate. În această carte se arată cum din coapsele unei societăți corupte prin toate păcatele, prin punerea principiilor creștine în aplicare, se naște o nouă societate tânără și viguroasă. Elevii citind această carte vor rămânea cu simțământul net, că creștinismul nu este o doctrină care să fie predicată numai din ușa altarului și care nu are nimic a face cu viața, (și elevii din tot învățământul religios de care se împărtășesc în liceu, în majoritatea cazurilor rămân cu această idee pentru care și noi profesorii de religie purtăm o bună parte de vină) ci din contră el trebuie să normeze întreaga noastră viață. Rostul religiunii este de a ne arăta cum să trăim în lume. Ea trebuie să conlucre la ușurarea vieții și nicăeri nu e mai ușoară și plăcută viața, decât într'o societate pătrunsă de spiritul solidarității evanghelice. La nașterea și întărirea acestei convingeri contribuie lectura cărții: „Pe urmele lui Hristos“. Tot din lectura acestei cărți mai desprinde și ideea, că fiecare într'un senz mai larg al cuvântului trebuie să împlinim slujba preotului de propovăduitor al evangheliei, în locul pe care-l ocupăm în societate. Cu această carte în mână, elevii vor putea să confrunte viața socială așa cum se prezintă, cu viața socială așa cum ar trebui să fie. Vor putea compara realul cu idealul. În această carte se pune în evidență ce face presa și ce ar trebui să facă, ce fac marii industriași și ce ar trebui să facă, cum se trăește în familiile bogate și cum ar trebui să se tră-

iască. În scurt din carte reiasă ce pot face puțini buni împreună.

2. Ca o completare a acestei cărți, se recomandă „Isus în viața modernă“ de Gr. Cristescu. Iată câteva titluri din această carte: „Mântuitorul ca șef de atelier“ „Mântuitorul ca ziarist“, ca profesor, ca magistrat, medic, ofițer etc. Titlurile capitolelor par isbitoare pentru mulți, însă părintele profesor Cristescu în fond pune în discuție o problemă capitală din creștinismul practic. Cum înțelege elevul de azi ziaristul, medicul, profesorul, magistratul etc. de mâne, să aplice în viața și mai ales în cariera lui principiile moralei creștine? Iată tema care se pune în discuție în cartea lui Petrov sub formă de roman, iar în cartea părintelui prof. Cristescu, sub formă de articole.

3. Gr. S. Petrov, „Un păstor model“ trad. ep. Nicodem. Tipogr. Arhid. Sibiu. Lectura cărții e recomandabilă în prima linie pentru viitorii și actualii păstori sufletești, fiindcă ne arată „un păstor model“ la muncă. Dar elevii de azi în mare parte vor fi conducătorii de mâne, deci fiecare se pregătește a fi un păstor deși într'un senz mai larg al cuvântului, iată pentru ce lectura va fi de folos și celor cari pășesc pe alte cariere decât cea preotească. Privită și numai din punctul acesta de vedere, lectura cărții va fi de folos. Dar cartea mai dă lămuriri prețioase la multe chestiuni, de rostul cărora elevii nu sunt convinși. Astfel în cap. VII „În lumea cultă“ se pune în discuție rostul Bisericii și a ceremoniilor. În cap. IX. „Azilul de noapte“ se reliefează puterea dragostei creștine, care se manifestă prin puterea de a ierta. În cap. X. „Nicodem“ se evidențiază puterea mare a exemplelor, rolul preotului la mărturisire, necesitatea rugăciunii etc. În cap. XIV. „În mijlocul tineretului“ se discută chestiuni din viața tinerilor, cari sunt lămurite în lumina creștinismului. Cartea tradusă într'o limbă aleasă se impune prin originalitatea exemplelor și prin puterea de convingere.

4. Gr. S. Petrov „Evangelhia ca bază a vieții“, trad. de T. V. Păcățianu. tip. arhid. Sibiu. Cartea cuprinde cinci capitole și anume: I. Principiile fundamentale ale civilizației. II. Educația voinții în spirit creștinesc. III. Degenerarea morală. IV. Sublimitatea evangheliei. V. Împărăția lui Dum-

nezeu. Este o carte scrisă cu atâta bogăție de exemple și putere de convingere, că dacă ar fi să citez, ar trebui să citez întreagă cartea. Nu cunosc o altă carte, care să vorbească cu mai multă putere de convingere despre rolul evangheliei în viața omenească, ca această carte a lui Petrov.

5. De acelaș autor avem „Calea spre Dumnezeu, contemplațiuni asupra Dumnezeirii și asupra adevărului divin“. Carte se află și sub titlul „Dumnezeu și dreptatea lui“, trad. de episc. Nicodem Mănăstirea Neamțu. Cuprinsul cărții după trad. dlui Păcățianu este: Despre Dumnezeu, voința divină, Cristos mântuitorul, adevărul divin, fericirile tratate fiecare aparte. Ca și „Evangelhia ca bază a vieții“ și „Calea spre Dumnezeu“ se caracterizează prin bogăția și frumusețea exemplurilor și puterea de convingere.

(Va urma).

Sofron Vlad.

Sfințirea bisericii din Răcătău protopopiatul Alba-Iulia.

Nici o zi, din liniștita viață a românilor de pe sate, nu aduce atâta bucurie și înălțare sufletească ca ziua în care mâna unui Prea Sfințit Arhiepiscop binecuvântă munca depusă cu atâta trudă la ridicarea unui lăcaș de închinare, ce dă dovadă în sine de toată tăria credinții lui.

Așa a fost și ziua de Duminică 9 Octombrie 1932, când s'a săvârșit sfințirea bisericii din Răcătău zidită din temelie cu multă osteneală de un popor sărac, datorită în mare parte stăruințelor harnicului păstor Pr. Ioan *Dădârlat* și a soției sale învățătoare Ana.

Bucuria acestei zile frumoase răscum-pără toți anii de durere, de lipsă și de greutate pe care i-au trăit și-i trăesc creștinii din această parohie, iutrucât noul lăcaș ce s'a ridicat spre mărirea lui Dumnezeu, pe lângă că este podoaba întregii comune, dar a avut fericita ocazie să fie sfințit de către un Prea Sfințit Episcop.

În preziua sfințirii Sâmbătă în 8 Octombrie a. c., orele 4 p. m., P. Sf. Sa Episcop al armatei Dr. Ioan Stroia ca mandatar al P. Sf. Sale Episcop Nicolae Ivan, împreună cu P. C. Alexandru Baba, protopop de Alba-Iulia, au sosit călări pe cai

de munte în satul Răcătău. La marginea satului, pe o coamă de deal, se ridicase mai dinainte o poartă de triumf cu inscripția „Bine ați venit“. Aici a fost așteptat de corul catedralei din Alba-Iulia, condus de iscusitul Alexandru Volosin, de Pr. Er. Ionescu Blandina și de credincioșii parohiei în frunte cu preotul locului Ioan Dădârlat, care i-a dorit bun sosir prin câteva cuvinte frumoase, împodobite de către cor cu imnul „Întru mulți ani Stăpâne“.

Răspunde P. Sf. Sa Dr. Ioan al armatei, apoi Pr. C. Protopop Alexandru Baba prin un scurt cuvânt, în care mulțumește P. Sf. Sale, relevând că n'a pregetat o clipă de a veni spre îndeplinirea actului măreț, pe aceste locuri atât de prăpăstioase și cu anevoie de parcurs, necunoscând P. Sf. Sa oboseala și greutatea prin care a trecut până a ajuns în această parohie, deși timpul era nefavorabil.

În ziua de 9 Octomvrie a. c., des de dimineață cu vreme senină și frumoasă, prin văile de prin prejurul satului, pe dealuri, răsăreau pâlcuri, pâlcuri de bărbați, femei și copii, moșnegi și babe, în haine de sărbătoare, de prin satele vecine.

La ora 9 dimineața urmează actul sfințirii cu mult fast. După intrare în biserică și îndeplinirea celor rituale cu așezarea sfințelilor Moaște, se începe sf. Liturghie slujită în sobor de P. Sf. Sa Dr. Ioan Stroia, Episcop al armatei, înconjurat de P. C. Protopop de Alba-Iulia Alexandru Baba, Protopop on. Constantin Oancea-Cioara, preoții: Iosif Magda-Feneș, Ioan Magda-Galați, Victor Stanca-Vurpăr, Augustin Istrati-Tăuți, Pr. Ernest Ionescu-Blandina, Gh. Nuțu-Acmariu, Petru Pop-Inuri, Ioan Dădârlat parohul local și diaconul Varlaam Lozovan.

La sfârșit P. Sf. Sa Episcopul ține o frumoasă și înălțătoare predică arătând rostul și însemnătatea bisericii și sfătuind și îndemnând pe toți în dragoste față de biserică și iubire față de Dumnezeu, stăruind ca să-și aducă și pe copiii lor la biserică și să-i crească în frica lui Dumnezeu.

Preotul locului aduce vii mulțumiri în primul rând P. Sf. Sale Episcop Nicolae Ivan, pentru grija mare ce a purtat trimițând pe Prea Sf. Sa Episcopul Ioan al armatei, spre a îndeplini actul sfințirii, mulțumind cu multă căldură P. Sf. Sale și spe-

cificând în cuvântul său că aceste locuri atât de greu de străbătut, până astăzi n'au avut fericirea să vadă un P. S. Episcop.

Mulțumește Prea Cuv. Protopop Alex. Baba, care prin mijlocirea sa la Ministerul de Domenii s'a putut câștiga o pădure de 20 jugăre, care prin tăiere le-a adus un venit de 150.000 Lei. Aduce vii mulțumiri dlui inginer silvic Gheorghe Martinescu, pentru sprijinul ce a dat la edificarea noului Sion, precum și dlui conductor arhitect Aug. Batențean, pentru străduința și munca ce a depus ca să se termine edificarea bisericii într'un scurt timp. Mulțumește apoi tuturor credincioșilor și binefăcătorilor ce au contribuit atât cu banul, cât și cu munca publică.

la cuvântul apoi Prea Cuv. Protopop tractual Alex. Baba care prin cuvinte adânc simțite, arată însemnătatea frumoasei fapte săvârșite de credincioșii acestei parohii, prin zidirea frumosului locaș dumnezeesc, precum și dragostea nețărmurită a P. Sf. Sale Episcopului Nicolae Ivan, trimițând ca mandatar pe P. Sf. Sa Episcopul Ioan al armatei, pentru creștinii vrednici pe care îi păstorește cu atâta înțelepciune.

După terminarea serviciului religios, s'a făcut ungera și stropirea credincioșilor de către însuși P. Sf. S. Episcopul Ioan și de P. C. Protopop tractual.

Foarte bun efect a avut corul păr. protopop Alexandru Baba, din Alba-Iulia, care sub conducerea bună a iscusitului maestru Alexandru Volosin în tot timpul Sfințelilor Slujbe a fost la înălțime. După acestea credincioșii streini au fost ospătați în curtea bisericii din partea preotului local și a localnicilor, iar P. Sf. Sa, împreună cu preoții, coriștii și intelectualii veniți din alte comune, au fost primiți în casa ospitalieră a păr. I. Dădârlat. Cel dintâi care ridică cuvântul este P. Sf. Sa Episcopul Dr. Ioan Stroia al armatei, cuvântând pentru sănătatea M. Sale Regelui Carol al II-lea. Urmează păr. protopop Alex. Baba, pentru Prea Sfinții Lor Episcopi Nicolae și Ioan al armatei și păr. Pop vorbește pentru protopopul Alex. Baba.

Mai vorbesc prot. on. Constantin Oancea din Cioara, în numele Asociațiunii „Astra“, și pr. E. Ionescu pentru pr. Ioan Dădârlat.

P. On. Prot. A. Baba ia din nou cuvântul aducând vii mulțumiri dlui inginer silvic. Gheorghe Martinescu, pentru concursul și ajutorul dat din partea dsale acestei parohii. Aduce mulțumiri dlui Prefet de Alba Dr. Ștefan Pop, care a făcut donație bisericii suma de 3000 Lei, precum și dlui Aug. Bătențean, conduct. arhitect, ce și-a făcut serviciul atât de conștiincios și executând lucrarea atât de temeinic și bine.

La masă pe lângă cei amintiți au mai luat parte dl inginer silvic G. Martinescu, dl Augustin Dura dir. școl. Blandiana, înv. Sever și Henția, dnii Ioan și Traian Anghel, dna preot. vād. Ceuca etc.

P. Sf. Sa la ora 4 a plecat la Alba-Inlia, însoțit de prot. A. Baba și ceilalți preoți. Ne-am depărtat apoi și noi cu toții mulțumiți sufletește, dorind preotului local putere de muncă și pe mai departe iar credincioșilor ascultare față de vrednicul lor păstor și tărie în credință spre câștigarea celor necesare sufletului lor, în noul lăcaș de închinare.

Pr. Ernest Ionescu-Blandina.

Sfințirea bisericii din Chinteni protopopiatul Cluj.

Vremea ploioasă ce ținea de câteva zile ne-a făcut să plecăm indispuși, încredințați că mica serbare a sfințirii bisericii din Chinteni ne va fi stânjenită și urjită de vreme. Până acolo încă ne-a plouat cu întreruperi. O negură ivită în zare și un ochiu de cer ne-au dat puțină speranță. Speranța ca prin minune s'a realizat și n mai puțin de un ceas după sosirea la biserică a P. Sf. Sale Dr. Ioan *Stroia*, episcopul Armatei, mandatarul episcopului nostru, cerul s'a înseminat și din zi noroasă ziua de Duminecă 30 Octomvrie a. c., s'a transformat într'o prea frumoasă zi de toamnă.

P. Sf. Sa Episcopul Ioan însoțit de P. On. prot. Dr. V. Sava, cons. eparhial și D. Antal, rev. eparhial, după ce a trecut sub o poartă triumfală frumos împodobită și cu inscripția „Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului“, în fața bisericii — încă în picuri de ploaie — a fost întâmpinat de către P. On. protopop tractual Nicolae Vasiu, preoții At. Popa insp. școlar, I. Cioara casier eparhial, diacon V. Bogdan,

pr. Titus Bonini și ierom. Antonie Bâznog, preotul locului, dl notar Rogojanu și un grup mărișor de credincioși. Cuvântul de salut l-a rostit ierom. Antonie, exprimându-și bucuria că a sosit și această zi de mare sărbătoare pentru poporul drept credincios de aici. Ureeză mulți ani P. Sf. Lor. Un simțit cuvânt de bineventare rostește și notarul comunei.

P. Sf. Sa se îmbracă și începe slujba sfințirii care decurge cu toată solemnitatea. Asistența tot crește, încât la intrare biserica devine neîncăpătoare. Slujba sfinte Liturghii devine și mai înălțătoare prin răspunsurile date de corul Academiei teologice sub conducerea dlui prof. Dr. V. Petrașcu. În cursul liturghiei a fost hirotonit întru preot diaconul Tr. Nicola.

La sfârșit P. Sf. Sa Episcopul Ioan rostește o frumoasă predică pe înțelesul ascultătorilor, reliefând donațiile și contribuțiile din cari s'a ridicat acest sfânt lăcaș: Consiliul Central, Consiliul Eparhial și în deosebi ierom. A. Bâznog, care a jertfit până acum 120.000 Lei, apoi contribuția în natură a mănunchiului de credincioși cari au făcut 600 de cărăușii și muncă cu brațele.

A urmat stropirea cu apă sfințită și mîruirea credincioșilor.

Ieșiți din biserică toți radioși ca și vremea frumoasă, care e comentată ca o minune provocată de însași sărbătoarea sfințirii, contemplăm biserica frumușică la înfățișare și așezată la loc foarte bun.

Toți oaspeții în frunte cu P. Sf. Sa sunt invitați la o masă comună dată de parohieni în casa fruntașului Mureșan, fost primar și epitrop. La sfârșitul mesei se țin și vorbiri din partea Prea Sf. Sale, pr. Titus Bonini și dl notar Rogojanu.

La ora două și jum., ne-am reîntors la Cluj cu impresia precisă că prin această biserică credincioșii reveniți la legea strămoșească din Chinteni se vor tot înmulți formând cu timpul o puternică parohie în imediata vecinătate a Clujului.

Rep.

A apărut: „Clujul Românesc“ Calendarul Eparhiei noastre pe anul 1933. Prețul calendarului cu Șematism, 30 Lei; fără Șematism, 15 Lei. Se află de vânzare la Librăria Eparhială în Cluj (Piața Cuza Vodă Nr. 6)

CONFERINȚE PREOȚEȘTI ȘI CERCURI RELIGIOASE

Conferința de toamnă a preoțimii din tractul Bistrița-Năsăud.

S'a ținut în Teaca, la 23 Octombrie c. Zilele ploioase și înorate de toamnă, ce se abătuse asupra ținutului, par'că prea de timpuriu, dintr'odată s'au înveselit, schimbând fața naturii întregi; cele două zile, cât a ținut conferința și drumul, dus și 'ntors, am avut timp admirabil, zile pline cu raze binefăcătoare, cari par'că veneau anume să însoțească cuvintele Scripturii, duse de noi la Teaca, ca împreună să intre la inima dornică de lumină a tinerilor noștri creștini-ortodocși, din numitul orașel.

Dumnezeu bunul ne-a dat zile frumoase, ca să putem merge cu toții, dar rânduiala oamenilor s'a împotrivit acestui favor divin, căci o mare parte dintre frații noștri întru Hristos au strălucit prin absență, în loc să lumineze, în haine mândre de sărbătoare, norodul adunat la praznic.

Să fie de vină depărtarea? ori poate starea materială precară, la care ne-a adus un politicianism ateu și hrăpăreț?, nu știm, dar îndrăsnim a crede, că nu lipsa de zel apostolic i-a reținut pe cei mai mulți acasă...

Totuși, conferința s'a desfășurat cu precizie și elan, precum rânduită a fost, cu excepția punctelor din ordinea de zi, al căror autori n'au fost de față.

Duminecă dimineața s'a oficiat în capela parohială sf. Utrenie și Liturgie, de către soborul preoților prezenți, sub conducerea pr. V. Nașcu.

Poporul la 'nceput rar, pentru că nu se făcuse o prea întinsă propagandă, dar cum trecea timpul și a luat de veste, se aduna tot mai numeros, în capela drăguț aranjată din piață, să asculte slujba sfântă ortodoxă.

După Liturgie s'a făcut sfințirea apei și s'a stropit tot poporul.

Predica zilei a ținut-o pr. Victor Susa, profesor în Năsăud. Explicând pilda bogatului îmbuibat și a lui Lazăr cel sărac, care a intrat în Împărăția lui Dumnezeu, face o potrivită asemănare cu poporul ortodox din Transilvania, care o miie de ani a cerșit la poarta streinilor, până ce Dumnezeu i-a hă-

răzit zilele mântuirii de azi. Amintește câteva scene din luptele ortodoxiei ardelenice și arată începuturile modeste ale reînființării Episcopiei, la Rășinar, cu care are o bună asemănare și începutul parohiei din Teaca.

Și așa frumos și cu căldură, cum a decurs întreg serviciul divin, preoții adunați la Teaca, au întreținut poporul, împărțându-l cu sfintele taine ale cultului creștin și-a trecutului nostru ortodox.

După slujbă ne-am întrunit, sub președinția pr. Victor Mureșianu, în ședința intimă, pentru a continua ordinea de zi.

Nu voiu grăi nimic despre ce n'am putut face, lipsind unele lucrări și preoții designați cu ele, ci voiu aminti, că la problema catechizării s'a citit și debătut lucrarea pr. Georgiu și a pr. Susa, ambele aprobate de conferință.

Ni s'au comunicat apoi diferite acte oficiale și într'o perfectă armonie și dragoste frățească, conferința s'a încheiat.

A urmat masa comună cu câțiva intelectuali din localitate, unde s'au spus cuvinte frumoase pentru P. Sf. Sa Episcopul nostru, pentru Vener. părinte-protopop Pletosu și pentru localnici.

După masă harnicul pr. Deac, parohul Tecii, ne-a invitat acasă la d-sa și astfel am poposit câteva ceasuri și în luda.

Dar fără de veste, iată că noaptea-și așează peste noi întinsu-i vâl stropit cu stele și ne silește s'apucăm cu toții calea tăcerii... de noapte.

Cei din apropiere se duc acasă, dar cei marginea opusă a județului, trecem la Galați în ospitaliera casă a pr. Georgiu, spre aceeași odihnă a nopții. Aici, întâiu, trecem în revistă frumoasele colecții de hrisoave ale trecutului nostru, și pietrile antice adunate de pr. Georgiu, și-apoi în sincera prietenie a unei tovarășii de muncă și de sfat ne lăsăm în grija tainică a nopții.

A doua zi ne-am continuat drumul spre căminurile noastre, cu sufletele încărcate de cele mai frumoase impresii.

Fie că sămânța evangheliei sădită de noi în Teaca și frumusețea sentimentelor încercate acolo, să încolțească și să aducă rod bogat.

V. S.

CRONICA

O decorație binemeritată. M. Sa Regele Carol II, a binevoit a acorda Prea Sf. Sale Episcopului nostru Nicolae Ivan, decorația „Meritul cultural“ Cavaler cl. I. pentru biserică. — Este o decorație dintre cele mai alese care până acum s'a acordat numai bărbaților de seamă ai neamului nostru, cari s'au distins în mod deosebit prin opere culturale, bisericesti și artistice.

Deces. *Augusta Dr. C. David*, n. *Moldovan*, soția dlui Dr. Candin David, avocat în Abrud și membru al Adunării noastre eparhiale, a murit subit în ziua de 27 Octomvrie 1932, în vârstă abia de 38 ani. Răposata o distinsă figură a orașelului Abrud, încunjurată de simpatia tuturor, a lăsat unanime regrete. În mormântarea a avut loc Duminecă 30 Oct. c., prohodul fiind oficiat la cererea familiei de P. On. protopop Al. Baba. Transmitem îndureratului soț și familiei, cele mai sincere condoleanțe. Bunul Dumnezeu o odihnească în pace.

AVIZ. Nr. 6699—1932. Se aduce la cunoștință preoților cari și-au exprimat dorința să fie primiți în Academia noastră teologică din Cluj, pentru ca să-și completeze studiile, că vor avea să-și facă fiecare o cerere în acest sens, indicând și datele personale, vârsta, pregătirea anterioară precum și data hirotonirii, iar aceste cereri timbrate în ordine se vor înainta Consiliului eparhial până la 20 Noemvrie c.

BIBLIOGRAFIE

Pr. Ion Goron: „Înainte de Christos“. Cuvântări despre viața religioasă a popoarelor din antichitate. 184 pagini, prețul 20 Lei.

De câteva zile a ieșit din teascurile tipografiei eparhiale, cartea foarte interesantă care poartă titlul de mai sus. Autorul prin prima sa lucrare „Noua Lege“, s'a prezentat publicului cetitor ca un cărturar cu cunoștințe multe și temeinice, ca un fin psiholog, înzestrat și cu darul de a expune cu multă putere de convingere, ideile și simțemintele ce le-au frământat. Prin a doua sa lucrare autorul nostru ne întărește și mai

mult ideile bune ce ni le-am format despre scrisul sfinției sale. Cartea de care ne ocupăm face parte dintr'o serie întregă de alte cărți pe cari ni le promite și pe cari noi le așteptăm cu curiozitatea legitimă, pe care autorul a știut să ne-o stârneasă prin cele scrise până acum.

Autorul a adunat în acest volum căvântări, pe cari Sfinția Sa ca duhovnic, le-a rostit în fața studenților în teologie. Prin cuvântările sale pătrunzătoare, a căutat să determine pe unul fiecare din ascultătorii săi, a se identifica cu adevărul creștin și a face din acesta idealul vjeții sale. În scopul acesta, autorul după cum ne mărturisește singur în prefața cărții a crezut, că are o singură cale de urmat și anume: *să trateze despre problemele cele mai vitale, cele mai grele ale conștiinței omenesti, probleme cu cari păstorii sufletești se vor întâlni necondiționat în viață.* În scopul acesta a arătat că sunt posibile mai multe răspunsuri la fiecare dintre aceste întrebări, că în decursul vremii oamenii le-au rezolvit în mod diferit, dar totdeauna viața lor individuală sau colectivă, a stat în cea mai strânsă legătură de felul răspunsului lor. (pag. 6). Pentru faptul deci, că lucrarea de față pune în discuție *probleme ale vieții cărora noi toți căutăm un răspuns*, ea prezintă un deosebit interes. Cartea este un adevărat izvor de învățăminte și de însuflețire și cititorul se simte fericit când poate avea între mâni o astfel de carte. Iată pentru ce ne facem o plăcută datorie, atrăgând atențiunea onoratei preoțimi asupra acestei lucrări, care se oferă pe un preț dintre cele mai convenabile. *S. Vlad.*

CONVOCARE.

On. preoține din protopopiatul Cetatea-de-peatră, se convoacă la conferința de toamnă în comuna *Ardusat*, pe 12 și 13 Noemvnr., cu următorul program:

1. Sâmbătă în 12 Noemvr. ora 4 p. m. Vecernie.
2. La ora 5 p. m., deschiderea ședinței, constituirea, apelul nominal.
3. Tema generală „Problema învăț. rel. în școala poporală“.
4. Problema „Oastea Domnului“.
5. Raportul președinților cercurilor religioase.
6. Duminecă 13 Nov. dim., mărturisirea credincioșilor.
7. La ora 10 Utrenie și sf. Liturghie în sobor. Predică pr. Aug. Șovrea.
8. La ora 3 p. m. Vecernie în sobor. Predică pr. Aug. Dragomir.
9. Discuție asupra știintelor rituale și a predicelor.
10. Propuneri și comunicări.

Alexiu Latiș, protopop.